

ΟΥΤΕ ΕΝΑ ΔΕΥ- ΤΕΡΟΛΕΠΤΟ ΠΡΙΝ: ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑ- ΚΟΙΝΩΣΗ ΤΟΥ «DEAL ΤΟΥ ΑΙΩΝΑ»

«Η Παλαιστινιακή ηγεσία πρέπει να αναρωτηθεί: Θέλουν να έχουν κράτος; Θέλουν να έχουν καλύτερη ζωή; Αν θέλουν, έχουμε δημιουργήσει ένα πλαίσιο για να το αποκτήσουν, και θα τους φερθούμε με σεβασμό. Αν δεν θέλουν, τότε θα σπαταλήσουν άλλη μία ευκαιρία, όπως έχουν σπαταλήσει κάθε άλλη ευκαιρία που τους παρουσιάστηκε στην ύπαρξή τους»

(Από συνέντευξη του Jared Kushner στο CNN με την Christiane Amanpour, 28-1-2020)

Η ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΟΥ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗΣ ΕΜΠΝΕΥΣΗΣ ΣΧΕΔΙΟΥ' δόθηκε πολιτικής λύσης στην ισραηλινο-παλαιστινιακή διένεξη είναι κάτι χειρότερο από φάρσα. Είναι η επιτομή των πολιτικών κινήσεων του Λευκού Οίκου μέσα στα 3 τελευταία χρόνια διακυβέρνησης των ΗΠΑ από τον Ντόναλντ Τραμπ. Πολιτικών κινήσεων οι οποίες πριμοδοτούν συστηματικά τους ισραηλινούς σχεδιασμούς σε βάρος των Παλαιστίνιων (π.χ. μέσω της μονομερούς αναγνώρισης κατεχόμενων εδαφών από το κράτος του Ισραήλ), πυροδοτώντας διαρκώς την ένταση στην περιοχή και αγνοώντας πλέον εμφανικά κάθε προηγούμενο διπλωματικής νομιμότητας. Το σχέδιο καθεαυτό, άλλωστε, φέρει τον γλαφυρό τίτλο «το deal του αιώνα» καταδεικνύοντας αυτούσια την κυνική οπτική του βασικού εισηγητή του: στα πολιτικά προβλήματα δίνονται μόνο «επιχειρημα-

τικές» λύσεις.

Μπορεί ο Τραμπ να είναι από τους βασικούς «κερδισμένους» της ανακοίνωσης, οι βασικοί ωστόσο αρχιτέκτονες του σχεδίου είναι άλλοι: ο Τζάρεντ Κούσνερ, γαμπρός του προέδρου των ΗΠΑ, και ο Ντέιβιντ Φρίντμαν, πρέσβης των ΗΠΑ στο Ισραήλ. Αμφότεροι στενοί συνεργάτες του Τραμπ, οι Κούσνερ και Φρίντμαν έχουν παίξει σημαντικό ρόλο τα τελευταία χρόνια στην ανάπτυξη και εμπέδωση των αποικιστικών τακτικών του Ισραήλ σε βάρος κατεχόμενων εδαφών, που κατά παράβαση της διεθνούς νομιμότητας έχουν υφαρπαγεί από τους Παλαιστίνιους, εξαναγκάζοντας τους τακτικά σε βίαιους εκτοπισμούς. Άλλωστε ο Κούσνερ, εκτός από γαμπρός του προέδρου επαγγέλεται «επιχειρηματίας»: κάποιες από τις εταιρείες του πατέρα του, την διοίκηση των οποίων ανέλαβε το 2005, δραστηριοποιούνται στο Ισραήλ και χρηματοδοτούνται προνομιακά από τις ισραηλινές τράπεζες, ενώ ιδρύματα της οικογένειας Κούσνερ χρηματοδοτούν σταθερά την αποικιστική δραστηριότητα. Ο Φρίντμαν από την άλλη, αποικιστής και ο ίδιος, αποτελεί μια παραδοσιακή έκφανση του συντηρητικού ισραηλινού λόμπι των ΗΠΑ, αλλά και μια αγαπητή επιλογή των ακροδεξιών Ευαγγελιστών, που ζητούν επίμονα δραστικές κινήσεις σε βάρος των μουσουλμάνων. Είναι για όλους αυτούς τους λόγους, λοιπόν, που τα τελευταία χρόνια όλο

και πληθαίνουν οι φωνές μέσα στους κόλπους των πιο ακραίων Σιωνιστών για μια «τελική λύση» σε βάρος των Αράβων.

Κι αν η κατάσταση στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού προμηνύεται δυσοίωνα, στα καθ' ημάς τα πράγματα δεν είναι περισσότερο ελπιδοφόρα. Ο αποψιλωμένος από όποια μέχρι πρότινος πολιτική ισχύ Ο.Η.Ε. εδώ και πολύ καιρό καλείται να παίξει έναν ρόλο κομπάρσου στην διεθνή διπλωματία, το δε «παλαιστινιακό ζήτημα» εγγράφεται δυστυχώς μέσα σε έναν ευρύτερο παραγοντισμό για όλους τους εμπλεκόμενους διεθνείς παίκτες στην εμπόλεμη Ανατολική Μεσόγειο. Ήδη έχει σχηματιστεί σε αδρές γραμμές το κρατικό μπλοκ που υποστηρίζει εναργώς την Παλαιστινιακή Αρχή: Άγκυρα, Βηρυτός, Τεχαράν, Ντόχα. Κι από την άλλη «ο άξονας της αντίδρασης»: Ουάσιγκτον, Τελ-Αβίβ, Ριάντ, Αθήνα. Το ελληνικό κράτος πολύ σύντομα θα κληθεί να παράσχει την -πολιτική αρχικά- στήριξη του στον άλλο «πυλώνα ειρήνης και ασφάλειας στην περιοχή»: το Ισραήλ. Νομιμοποιώντας τους πιο πολεμοκάπηλους σχεδιασμούς, αναγνωρίζοντας την σιωπηλή εθνοκάθαρση των Αράβων και παρέχοντας ισχύ και διεθνή αναγνώριση σε μια πολιτική λύση τύπου-απαρτχάιντ, το ελληνικό κράτος θα κληθεί να παίξει τον ιστορικό ρόλο του. Γιατί έτσι είναι οι σύμμαχοι: στις δύσκολες στιγμές πρέπει να θεωρούνται δεδομένοι.

Κι είναι γι' αυτούς τους λόγους επιπλέον που η μαχόμενη Παλαιστίνη γίνεται ξανά παγκόσμια. Οι άντρες και οι γυναίκες της Παλαιστίνης που ασταμάτητα τόσα χρόνια αγωνίζονται για τα αυτονόητα βρίσκονται στην σωστή μεριά της Ιστορίας. Και γι' αυτό πρέπει να είμαστε μαζί τους.

Μεταφράσαμε από τα αγγλικά και αναδημοσιεύουμε παρακάτω ένα άρθρο του Ομάρ Κάρμι, σταθερού συνεργάτη του ιστότοπου *electronic intifada*, που δημοσιεύτηκε στις 29-1-2020 και απηχεί κάποιες πρώτες σκέψεις για την ανακοίνωση Τραμπ-Νετανιάχου.

ΤΟ «ΩΦΕΛΙΜΟ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ» ΣΧΕΔΙΟ ΤΟΥ ΝΤΟΝΑΛΤ ΤΡΑΜΠ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΤΑ ΠΑΝΤΑ ΣΤΟ ΙΣΡΑΗΛ²

Πέρα από κάθε προσδοκία και με κάθε επισιμότητα, ο Ντόναλντ Τραμπ παρουσίασε την Τρίτη 28 Ιανουαρίου το σχέδιο του για ειρήνευση στη Μέση Ανατολή. «Είναι ένα εξαιρετικό σχέδιο», είχε δηλώσει ο Τραμπ πριν από λίγες μέρες, αστειευόμενος με τον γαμπρό του και αρχιτέκτονα αυτού του σχεδίου Τζάρεντ Κούσενερ. Την Τρίτη αποκάλυψε το σχέδιο «win-win», αν και είναι δύσκολο να ειπωθεί σε ποιους αφορά αυτό το δεύτερο «win». Το πρώτο «win» αφορά αναμφίβολα την πλευρά του Ισραήλ από την οποία το μόνο που ζητείται είναι ένα τετραετές πάγωμα των εποικισμών, για όσο διάστημα η Παλαιστινιακή Αρχή θα βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις.

Πέρα από αυτή την ελάχιστη αξίωση να πράξει τα ελάχιστα, το Ισραήλ συνεχίζει να διατηρεί όλους (ή σχεδόν όλους) τους εποικισμούς του, το σύνολο της Ιερουσαλήμ, τον έλεγχο στα χερσαία σύνορα, τον αδιαμφισβήτητο στρατιωτικό έλεγχο σε όλη την περιοχή της ιστορικής Παλαιστίνης, περίπου το ένα τρίτο της Δυτικής Όχθης και την οριστική εγκατάλειψη κάθε πιθανότητας για τους Παλαιστίνιους, που εκτοπίστηκαν το 1948, να διεκδικήσουν το δικαίωμα της επιστροφής ή έστω της αποζημίωσης για την γη, τα σπίτια και τα χρόνια που τους κλάπηκαν.

Είναι κάπως εντυπωσιακό ότι ο περιχαρής, τωρινός πρωθυπουργός του Ισραήλ, Μπέντζαμιν Νετανιάχου, που στεκόταν δίπλα στον Τραμπ όταν παρουσίασε το σχέδιό του, έδειχνε περισσότερο περήφανος από ποτέ. «Για πάρα πολύ καιρό», είπε ο Νετανιάχου στις δηλώσεις του μετά τον λόγο του Τραμπ, «η καρδιά του κράτους της γης του Ισραήλ, που οι πρόγονοί μας προσευχήθηκαν, οι προφήτες μας κήρυσαν και οι βασιλιάδες μας βασιλεύσαν, είχε απαράδεκτα στιγματιστεί σαν παράνομο κατεχόμενο έδαφος. Σήμερα λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, καταρρίπτετε αυτό το μεγάλο ψέμα».

Πράγματι. Κανένας δεν μπορεί να συνοψίσει καλύτερα από τον ίδιο τον Νετανιάχου το πόσο λανθασμένο είναι αυτό το σχέδιο. Για την ακρίβεια, αυτό το σχέδιο δεν έχει καμία σχέση με τους Παλαιστίνιους τους οποίους -στα μάτια εκείνων που παρουσίασαν και υποστήριξαν αυτό το σχέδιο- υποβιβάζει στο ρόλο του κομπάρσου, αντιμετωπίζοντάς τους σαν πολίτες δεύτερης κατηγορίας.

Πράγματι. Κανένας δεν μπορεί να συνοψίσει καλύτερα από τον ίδιο τον Νετανιάχου το πόσο λανθασμένο είναι αυτό το σχέδιο. Για την ακρίβεια, αυτό το σχέδιο δεν έχει καμία σχέση με τους Παλαιστίνιους τους οποίους -στα μάτια εκείνων που παρουσίασαν και υποστήριξαν αυτό το σχέδιο- υποβιβάζει στο ρόλο του κομπάρσου, αντιμετωπίζοντάς τους σαν πολίτες δεύτερης κατηγορίας.

ΤΟ ΑΛΛΟ «WIN»

Οι Παλαιστίνιοι δεν φεύγουν με τελειώς άδεια χέρια. Οι αφέντες τους τούς έχουν παραχωρήσει «κρατική υπόσταση». Και επιπλέον «πάνω από τη διπλάσια έκταση γης από αυτήν που ελέγχουν σήμερα». Αυτό τουλάχιστον τέθηκε την τελευταία στιγμή σαν το όφελος των Παλαιστίνιων στο πλαίσιο της αναγγελίας του σχεδίου Τραμπ, αν και κανείς δεν έπαψε να ρωτάει το προφανές: δύο φορές το μηδέν πόσο κάνει;

Σύμφωνα με το σχέδιο, η διανομή των εδαφών υπολογίστηκε «με βάση το πνεύμα του ψηφίσματος 242 του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών». Αλλά κάτι τέτοιο θα υπονοούσε κάποιου είδους δέσμευση στα σύνορα που χαραχτηκαν το 1967. Κρίνοντας, όμως, από τους «οδικούς χάρτες» του παραρτήματος αυτού του σχεδίου, είναι δύσκολο να αντιληφθεί κανείς αν αυτά τα σύνορα, του 1967, ελήφθησαν καν υπόψη. Στην πραγματικότητα, αυτό το σχέδιο κάνει ξεκάθαρο πως μοναδική του προτεραιότητα είναι η ασφάλεια του Ισραήλ. Από εδώ και στο εξής οι Παλαιστίνιοι δεν έχουν κανέναν έλεγχο στα σύνορα, μέσα και έξω από την Δυτική Όχθη. Και ούτε αυτοί οι χάρτες δείχνουν με ποια λογική η Ιερουσαλήμ μετατρέπεται ταυτόχρονα σε πρωτεύουσα του κράτους του Ισραήλ, την ίδια στιγμή που γίνεται επίσης πρωτεύουσα της Παλαιστίνης και των όμορων περιοχών της Ανατολικής Ιερουσαλήμ.

Σαν αντιστάθμισμα, ένα «Σχέδιο Οικονομικής Στήριξης του Τραμπ» θα χρηματοδοτήσει τους ήδη υπάρχοντες Παλαιστίνιους πρόσφυγες καθώς και εκείνους που θα ενσωματωθούν στο «Παλαιστινιακό Κράτος» ή στην «Παλαιστινιακή Αυτοκρατορία» ή στην «Μεγάλη Παλαιστίνη» ή όπως θέλουν να το αποκαλούν οι Παλαιστίνιοι, μια σειρά δηλαδή από ασύνδετες μεταξύ τους περιοχές, οι οποίες θα ενωθούν μέσω τούνελ, γεφυρών και μεγάλων δρόμων. Φτιάχνουμε δρόμους! Αυτό πρέπει να εννοούσε ο Τζάρεντ Κούσενερ όταν μιλούσε για οικο-

νομική ανάπτυξη. Οι Παλαιστίνιοι μπορούν επίσης να αναζητήσουν διέξοδο στην βόρεια Νεκρή Θάλασσα. Με λεπτομέρειες σαν κι αυτές είναι εύκολο να δει κανείς τι περιγράφουν οι 180 σελίδες του σχεδίου Τραμπ.

ΑΝΕΦΑΡΜΟΣΤΟ

Το σχέδιο Τραμπ είναι φυσικά ανεφάρμοστο. Όπως εξαρχής οι Παλαιστίνιοι έχουν δηλώσει, δεν αποτελεί καν σημείο αφετηρίας. Παραβιάζει, κάθε κόκκινη γραμμή που έχει θέσει η Παλαιστινιακή Αρχή, κάθε αρχή της συμφωνίας του Όσλο που υπέγραψε η Οργάνωση για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης το 1993, και κάθε ψήφισμα της διεθνούς νομιμότητας. Οικοδομεί άρρηκτα μια κατάσταση όπου μια ομάδα ανθρώπων ασκεί έλεγχο πάνω σε μία άλλη, χωρίς όμως να καθίσταται υπεύθυνη για την προστασία των δικαιωμάτων της τελευταίας.

Κανένας Παλαιστίνιος ηγέτης δεν θα αποδεχθεί αυτό το σχέδιο. Και όποιος Άραβας ηγέτης φαίνεται να το υποστηρίζει θα στιγματιστεί. Είναι χειρότερο από αστείο. Είναι προσβολή. Όπως ήταν αναμενόμενο, οι αξιωματούχοι της Παλαιστινιακής Αρχής -ο ηγέτης της Παλαιστινιακής Αρχής, Μαχμούντ Αμπάς, το αποκάλυψε το χαστούκι του αιώνα- και οι εκπρόσωποι Τύπου της Χαμάς απέρριψαν το σχέδιο ασυζητητί. Άλλοι Παλαιστίνιοι ήταν επίσης επικριτικοί. Η Β' Tselem, μια ισραηλινή οργάνωση για τα ανθρώπινα δικαιώματα, είπε πως αυτό το σχέδιο δεν αλλάζει τίποτα. «Αυτό που αυτή τη στιγμή προσφέρεται στους Παλαιστίνιους δεν είναι δικαιώματα ή ένα κράτος αλλά ένα σταθερό κράτος απαρτχάιντ», δήλωσαν. Ο Ματ Ντας, σύμβουλος εξωτερικής πολιτικής του υποψηφίου για τις προεδρικές εκλογές των ΗΠΑ Μπέρνι Σάντερς, τουίταρε την ατάκα της ημέρας: «Μπαντουστάν» έγραψε και εγκάλυψε τους αμερικανούς δημοσιογράφους να γράφουν για τους «πραγματικούς Παλαιστίνιους».

Το μεγαλύτερο μέρος της παρουσίασης αυτού του σχεδίου μοιάζει σαν απειλή εναντίον των Παλαιστίνιων. Κατ' αυτό τον τρόπο, η «δυσκολία» στην δημιουργία ενός συνεχούς Παλαιστινιακού κράτους, με δεδομένη την έκταση των εποικισμών, χρησιμοποιήθηκε από έναν Αμερικανό αξιωματούχο σαν ο βασικός λόγος που οι Παλαιστίνιοι πρέπει να αποδεχθούν το σχέδιο: «Αν δεν παγώσουν (οι εποικισμοί) τώρα, νομίζω πως χάνεται οριστικά η ευκαιρία τους (των Παλαιστίνιων) να αποκτήσουν ποτέ κράτος». Αυτό που αυτός ο αξιωματούχος δε μοιάζει να λαμβάνει καθόλου υπόψη του είναι το εξής: Και τι έγινε; Και τι έγινε αν χαθεί η ευκαιρία; Το Ισραήλ θα πρέπει να συνεχίσει να ζει με 6 εκατομμύρια Παλαιστίνιους.

Αυτό είναι το προφανές γεγονός που διαφεύγει όλων όσων νομίζουν πως η ισχύς είναι το μόνο που μετράει. Όλα θα τελειώσουν μόνο όταν οι Παλαιστίνιοι πουν πως έτσι είναι. Ούτε ένα δευτερόλεπτο πριν.